

Ośrodek Pomocy Społecznej
37-418 Krzeszów
ul. Rynek 2

SPRAWOZDANIE

z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzeszowie za rok 2023

oraz

przedstawienie potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2024

art. 110 ust. 9 (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.)

Krzeszów, maj 2024 rok

I. INFORMACJE WSTĘPNE

Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowie jest jednostką organizacyjną Gminy Krzeszów. Swoją działalność realizuje od dnia 7 marca 1990 roku, kiedy został powołany Uchwałą Gminnej Rady Narodowej w Krzeszowie Nr IX/32/90. Ośrodek funkcjonuje na podstawie obowiązujących przepisów prawa: Statutu zatwierdzonego Uchwałą Rady Gminy Krzeszów Nr XXVII/158/17 z dnia 28 kwietnia 2017 roku w sprawie przyjęcia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzeszowie, Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz aktów prawnych wydanych przez Radę Gminy Krzeszów, Wójta Gminy i Kierownika Ośrodka. Ośrodek realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy Krzeszów. Drugim obszarem działalności OPS jest realizacja zadań dotyczących przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz programów rządowych.

II. POMOC SPOŁECZNA

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;
- 8) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 9) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 10) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 11) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z

okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;

12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;

13) alkoholizmu lub narkomanii;

14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;

15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń z systemu pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, które spełniają kryterium dochodowe, o którym mowa w ustawie o pomocy społecznej.

Zgodnie Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca z 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, kryterium dla osoby samotnie gospodarującej kwota wynosi: **776 zł**, dla osoby w rodzinie kwota wynosi: **600 zł**, maksymalna kwota zasiłku stałego: 719 zł; kwota dochodu z 1 ha przeliczeniowego: 345 zł.

Wobec powyższego prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom i rodzinom spełniającym kryterium dochodowe przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych powyżej lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

Należy nadmienić, iż osoby lub rodziny, których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (tj. 1 552,00 zł) lub na osobę w rodzinie (tj. 1 200,00zł), mogły w 2023 roku ubiegać się o pomoc w ramach rządowego programu wieloletniego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Dodatkowo Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowie prowadził w 2023 roku kwalifikację osób i rodzin do **Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2021 Plus** współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Pomocą żywnościową w ramach Programu objęte zostały osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których **dochód nie przekraczał 235% kryterium dochodowego** uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj. **1 823,60 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1 410,00 zł dla osoby w rodzinie.**

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Krzeszowie można ubiegać się o pomoc w formie pieniężnej, jak również niepieniężnej. Należy pamiętać, że organ pomocy społecznej musi wziąć pod uwagę wskazówki co do zasad udzielania pomocy z posiadanych funduszy osobom potrzebującym, to jest: rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy (art. 3 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej), jednakże potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej (art. 3 ust. 4 ustawy).

Do świadczeń pieniężnych zalicza się:

1. zasiłek stały,
2. zasiłek okresowy,
3. zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
4. zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie,
5. pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki,
6. świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
7. wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez Sąd.

Świadczenia niepieniężne:

1. praca socjalna,
2. bilet kredytowany,
3. składki na ubezpieczenie zdrowotne,
4. składki na ubezpieczenia społeczne,
5. pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie,
6. sprawienie pogrzebu,
7. poradnictwo specjalistyczne,
8. interwencja kryzysowa,
9. schronienie,
10. posiłek,
11. niezbędne ubranie,
12. usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia i w rodzinnych domach pomocy oraz usługi sąsiedzkie,

13. specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
14. mieszkanie treningowe lub wspomagane,
15. pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, w tym usługi wsparcia krótkoterminowego,
16. pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu treningowym lub wspomaganim, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie - w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy: opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka; sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej; udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym; przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych; przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych; przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego; przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych; przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego; opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem; praca socjalna; organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi; prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych; tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną; dożywianie dzieci; sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym; kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu; pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego; sporządzanie sprawozdań oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego; utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników; przyznawanie i wypłacanie zasiłków

stałych; opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Do zadań własnych gminy należy: przyznawanie i wypłacanie specjalnych zasiłków celowych; przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze; prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki; podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych; współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy: organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi; przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną; prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi; realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia; przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a; przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

III. OGÓLNE ZAŁOŻENIA POMOCY SPOŁECZNEJ

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie tym sytuacjom przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowie został powołany Uchwałą nr IX/32/90 Gminnej Rady Narodowej w Krzeszowie z dnia 7 marca 1990r. Jest samodzielną jednostką budżetową finansowaną ze środków własnych Gminy i środków administracji rządowej.

Obowiązek realizacji zadań pomocy społecznej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej w zakresie ustalonym ustawą.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- a) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawami świadczeń pieniężnych,
- b) pracy socjalnej,
- c) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- d) rozwijaniu i wdrażaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach potrzeb.

Celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadającym godności człowieka.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia odpowiadają okolicznościom uzasadniającym udzielenie pomocy oraz realnym możliwościom finansowym Ośrodka.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowie przedstawia sprawozdanie podsumowujące działania realizowane na przestrzeni 2023 roku. Materiał pozwala podsumować szereg realizowanych przez Ośrodek przedsięwzięć, inicjatyw, projektów, a także pozwala na zaprezentowanie przyjętych i wdrożonych działań. Odzwierciedla stale rozbudowywaną ofertę wsparcia, rosnący potencjał kadry Ośrodka i otwartość do angażowania się w różnorodne inicjatywy na rzecz społeczności lokalnej.

Ośrodek dostosowuje swoją ofertę do zmieniających się potrzeb społecznych. Wdrażano nowe formy usług społecznych dla mieszkańców gminy oraz wprowadzano w życie nowe zlecone do realizacji zadania. Osoby potrzebujące wsparcia zawsze mogły liczyć na profesjonalną pomoc i życzliwość ze strony pracowników oraz kierownika ośrodka.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowie pomaga dzieciom i rodzinom, osobom starszym, z niepełnosprawnościami, bezdomnym, bezrobotnym, chorym oraz innym, które przeżywają różne sytuacje kryzysowe. Formy i metody wsparcia dostosowywane są do indywidualnych potrzeb i sytuacji konkretnej osoby lub rodziny.

Oprócz wsparcia finansowego prowadzimy pracę socjalną, działania aktywizujące, poradnictwo socjalne, prawne, grupy wsparcia. Pracownicy Ośrodka dzielą się swoją wiedzą oraz doświadczeniem.

OPS Krzeszów wprowadził również asystenturę rodzin, jako niezbędne narzędzie w pracy socjalnej. Rolą asystenta jest intensywna praca z osobą lub rodziną, bezpośrednie wsparcie w codziennym funkcjonowaniu oraz działania mające na celu wyjście z kryzysu.

Zmieniająca się sytuacja demograficzna i wzrastająca populacja osób starszych powoduje systematyczny wzrost zapotrzebowania na opiekę sprawowaną w miejscu zamieszkania jak również w ośrodkach wsparcia dziennego. Dlatego też w ostatnich latach usługi opiekuńcze stały się kluczową formą pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzeszowie. Podejmowane są różne działania na rzecz seniorów aby zapewnić im jak najlepszą jakość życia, dbając jednocześnie o ich opiekunów rodzinnych.

Ośrodek Pomocy Społecznej systematycznie poszerza swoją działalność, podejmuje nowe inicjatywy poszukując skutecznych sposobów rozwiązywania problemów społecznych, prowadzi niestandardowe działania. Pozyskuje również środki zewnętrzne na programy, które pozwalają na włączenie nowych, dodatkowych form wsparcia. Współpracuje z wieloma instytucjami, organizacjami pozarządowymi, kościołami i lokalną społecznością.

Opisany w sprawozdaniu rocznym katalog zadań realizowanych w 2023 roku przez Ośrodek będzie w roku 2024 modyfikowany i aktualizowany. Ośrodek będzie realizował nowe projekty, wdrażał innowacyjne rozwiązania. Część obecnie realizowanych przedsięwzięć będzie kontynuowana, niektóre w odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby ulegną modyfikacji i rozbudowie. Planowany jest dalszy rozwój współpracy z podmiotami zewnętrznymi oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację postawionych przed Ośrodkiem zadań. Chcemy nadal podnosić jakość usług, rangę i prestiż Ośrodka oraz zwiększać potencjał kadry pracowników Ośrodka.

Zgodnie z zapisem art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej składa Radzie Gminy *caloroczne sprawozdania z działalności oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej*

Niniejsze sprawozdanie zawiera opis najważniejszych działań podejmowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowie w 2023 roku oraz informacje pozwalające określić zadania do wykonania w 2024 roku.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowie realizuje zadania na poziomie lokalnym skierowane na wsparcie i poprawę jakości życia mieszkańców Gminy Krzeszów poprzez wykorzystanie ich zasobów i umiejętności w celu poprawy trudnej sytuacji życiowej w której się znaleźli.

W 2023 roku podobnie jak w latach ubiegłych Ośrodek realizował zadania z zakresu pomocy społecznej, udzielając świadczeń pieniężnych, pomocy usługowej, pomocy rzeczowej i pracy socjalnej. Poza zadaniami z zakresu pomocy społecznej Ośrodek realizował również zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, opiekuńczych, funduszu alimentacyjnego, refundacji podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe, przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Karcie Dużej Rodziny, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, realizacji ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”, potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, prowadzenie postępowań w sprawach wydania zaświadczenia o wysokości dochodów w celu ubiegania się o dofinansowanie z programu „Czyste Powietrze”, realizacja Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” i „Opieka 75 plus” jak również szeregu innych zadań wynikających z Uchwał Rady Gminy, zawartych umów i porozumień oraz realizowanych programów pomocowych.

Dane zawarte w sprawozdaniu pozwalają określić główne problemy społeczne występujące na terenie gminy, jak również mogą stanowić podstawę do opracowania założeń projektu budżetu na kolejny rok kalendarzowy.

IV. ZADANIA I KADRA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

1) WPROWADZENIE

W 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowie realizował zadania własne gminy i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz koordynował realizację zadań ujętych w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych i gminnych programach. Głównym zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzeszowie jest realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej:

- 1) wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- 2) realizacja rządowych programów pomocy społecznej.

W 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej realizował także przekazane mu zadania wynikające z innych ustaw:

- 1) przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych i energetycznych,
- 2) przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,
- 3) prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- 4) zadania należące do właściwości gminy z zakresu wspierania rodziny i pieczy

zastępczej.

- 5) potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej,
- 6) przyznawanie „Kart Dużej Rodziny” ,
- 7) prowadzenie obsługi techniczno-organizacyjnej Zespołu Interdyscyplinarnego
- 8) realizacja ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”
- 9) wydawanie zaświadczeń celem przyznania dofinansowania w ramach programu „Czyste Powietrze”
- 10) prowadzenie obsługi techniczno-organizacyjnej Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 11) uczestnictwo w Programie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent Osobisty Osoby Niepełnoprawnej – edycja 2023
- 12) uczestnictwo w Programie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „75+”
dofinansowanie gminy w formie usług opiekuńczych,
- 13) refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe
- 14) przyznawanie i wypłacanie świadczeń dla obywateli Ukrainy w ramach specustawy.

2) KADRA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Ilość zatrudnionych pracowników socjalnych reguluje art. 110 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej, który mówi, że: *„Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących”*.

Niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej jest posiadanie dobrego zespołu pracowników wyposażonego w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie. Ustawa o pomocy społecznej określa, kto może zostać pracownikiem socjalnym. Zgodnie z art. 116 ust. 1 może to być osoba, która posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych lub ukończyła studia wyższe na kierunku praca socjalna, lub do dnia 31 grudnia 2013 r. ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie.

W ostatnich latach można obserwować stały wzrost liczby realizowanych przez pomoc społeczną zadań, co wiąże się z koniecznością stałego doskonalenia zawodowego, poszerzania posiadanej wiedzy i umiejętności. Rosnące wymagania w stosunku do pracowników socjalnych, jak i pracowników obsługi administracyjno – finansowej Ośrodka, owocują corocznym wzrostem poziomu wykształcenia kadry.

Utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust. 1 pkt.18 ustawy o pomocy społecznej. W Ośrodku Pomocy Społecznej w Krzeszowie, w roku sprawozdawczym zatrudnionych ogółem było łącznie 12 osób, w tym na umowę o pracę na cały etat 12 osób i 1 osoba na ½ etatu.

Do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia pracowników socjalnych. Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy w/w OPS zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalnych na 2 tys. mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników.

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 roku zatrudniał pracowników wg niżej przedstawionych danych:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowie	2023 rok
Kierownik	1 osoba zatrudniona na cały etat
Główna Księgowa	1 osoba zatrudniona na cały etat
Referent ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego	1 osoba zatrudniona na cały etat
Asystent rodziny- zatrudniony na umowę o pracę	1 osoba zatrudniona na ½ etatu

Pracownicy socjalni, którzy świadczą pomoc w formie pracy socjalnej i przeprowadzają wywiady środowiskowe	3 osoby zatrudnione na cały etat
Opiekunka świadcząca usługi zwykłe	2 osoby zatrudnione na cały etat
Opiekunki świadczące usługi opiekuńcze specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi ZP	2 osoby zatrudnione na cały etat
Referent ds. świadczeń społecznych	1 osoba zatrudniona na cały etat
Razem:	12 osób zatrudnionych na umowę o pracę
Pracownicy zatrudnieni na umowy o świadczenie usług- zlecenia	
Opiekunka zatrudniona na umowę zlecenia świadcząca usługi specjalistyczne dla dzieci z autyzmem	1 osoba
Informatyk zatrudniony na umowę zlecenie	1 osoba
Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej	2 osoby
Inspektor ochrony danych osobowych	1 osoba
Razem:	5 osób

W ramach zatrudnienia pomocniczego w Ośrodku w 2023 roku – 1 osoba była zatrudniona w ramach stażu.

V. SZKOLENIA

Zgodnie z wymogami ustawowymi pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzeszowie posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodu. Wymóg ustawicznego podnoszenia kwalifikacji realizują poprzez uczestnictwo w szkoleniach i kursach. Szkolenia są niezbędne w związku ze zmianami następującymi w obszarze pomocy społecznej m. in. zwiększającym się zakresem zadań, oraz kierowaniem pomocy do nowych grup społecznych. Zmiany te wymuszają konieczność doskonalenia zawodowego zatrudnionych pracowników i przygotowanie ich do pracy w nowych, zmienionych rolach.

Mając na uwadze jakość świadczonych usług, w roku 2023 pracownicy OPS brali udział 22 szkoleniach.

Dodatkowo pracownicy Ośrodka podnosili swoje kwalifikacje w zakresie pracy z rodziną w formie samokształcenia poprzez prenumeratę czasopism i zakup publikacji z zakresu pomocy społecznej.

VI. DANE Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Podstawową przesłanką udzielenia osobom i rodzinom wsparcia, w ramach pomocy społecznej jest trudna sytuacja życiowa, której nie można przezwyciężyć mimo uprzedniego wykorzystania wszystkich własnych środków, możliwości i uprawnień.

Trudna sytuacja życiowa to, w szczególności zaistnienie jednej z okoliczności wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej przy uwzględnieniu kryterium dochodowego. Ustawa o pomocy społecznej określa wysokość kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Obecnie kryterium wynosi:

- dla osoby samotnie gospodarującej 776,00 zł,
- dla osoby w rodzinie 600,00 zł.

O pomoc w formie dożywiania dzieci, gorącego posiłku dla dorosłych oraz pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności mogą starać się:

- osoby samotnie gospodarujące, których dochód nie przekracza 200% ustawowego kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej, tj. kwoty 1 552,00 zł,
- osoby w rodzinie, których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 200% ustawowego kryterium dochodowego dla osoby w rodzinie, tj. kwoty 1 200,00 zł.

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej co 3 lata przeprowadza weryfikację w/w kryteriów dochodowych na podstawie wyników badań progu interwencji socjalnej.

Zgodnie z ustawą, świadczenia z pomocy społecznej są udzielane klientom na wniosek, wniosek przedstawiciela ustawowego danej osoby albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Pomoc społeczna może być udzielana również z urzędu. Decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, który przeprowadza się u osób i rodzin korzystających lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej w celu ustalenia ich sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Problemy społeczne rozumiane są jako powtarzające się, masowe zjawiska uznane przez daną społeczność za negatywne, niekorzystne, których nasilenie budzi zaniepokojenie opinii publicznej i może przyczynić się do dezorganizacji życia społecznego.

Pomocy społecznej udziela się w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Rodzaj i forma udzielanej pomocy uzależniona jest w szczególności od rodzaju i skali występujących w danej rodzinie problemów. Każdy przypadek rozpatrywany jest indywidualnie, a udzielanie pomocy następuje po wnikliwym zbadaniu i ocenie sytuacji przez pracownika socjalnego podczas przeprowadzania wywiadu środowiskowego oraz po zebraniu niezbędnych danych i informacji.

Na przestrzeni ostatnich lat ogólna liczna osób i rodzin korzystających z pomocy ma tendencję spadkową. Pomimo zmiany kryteriów dochodowych w pomocy społecznej, z roku na rok odnotowuje się spadek liczby korzystających.

Według danych za 2023 rok z pomocy społecznej w Krzeszowie korzystało ogółem 379 osób, liczba rodzin 139. Na przestrzeni ostatnich lat dane w tym zakresie przedstawiają się następująco:

Rok	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną
2016	204	637
2017	211	627
2018	185	555

2019	174	499
2020	152	443
2021	142	389
2022	157	398
2023	139	379

Liczba klientów pomocy społecznej utrzymuje się na porównywalnym poziomie z nieznacznym spadkiem w 2023 roku. Tendencja ta wskazuje, że skala ubóstwa na terenie gminy spada. Ale w związku z tym należy zaznaczyć, że pomoc społeczna powołana jest do świadczenia wsparcia nie tylko osobom, które o taką pomoc wnioskują, lecz przede wszystkim tym osobom, które pomocy potrzebują, a nie są w stanie efektywnie o nią się ubiegać. W najbliższych latach przewidywana jest stopniowa zmiana profilu klienta pomocy społecznej i form świadczonej pomocy: spodziewany jest wzrost liczby osób bezradnych, dotkniętych zaburzeniami psychicznymi oraz niedołączonych i obłożnie chorych oraz zwiększenie liczby udzielonej pracy socjalnej.

1) TYPY RODZIN OBJĘTE POMOCĄ SPOŁECZNĄ

Wyszczególnienie	Rok 2023 w porównaniu z 2022 i 2021	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem Korzystające z pomocy	139 w 2023 157 w 2022 142 w 2021	379 w 2023 398 w 2022 389 w 2021
Rodziny z dziećmi ogółem	57 w 2023 63 w 2022 53 w 2021	245 w 2023 287 w 2022 247 w 2021
Rodziny niepełne ogółem	10 w 2023 12 w 2022 9 w 2021	35 w 2023 51 w 2022 39 w 2021
Rodziny emerytów i rencistów ogółem	20 w 2023 22 w 2022 15 w 2021	36 w 2023 33 w 2022 16 w 2021

2) POWODY PRZYZNAWANIA ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ W 2023 ROKU.

Zadaniem Ośrodka jest przede wszystkim zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osobom wymagającym pomocy w codziennym życiu. Zakres i formy pomocy są zróżnicowane. Zależą one od sytuacji życiowej osób wymagających pomocy.

Rodziny korzystają z pomocy społecznej z powodu trudnej sytuacji socjalno – bytowej. Katalog powodów umożliwiających korzystanie z pomocy społecznej został określony w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowie w roku 2023 udzielił pomocy rodzinom i osobom z powodów trudnej sytuacji życiowej w tym;

Powód trudnej sytuacji życiowej	Rok 2023	
	Rodziny ogółem	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	59	154
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	18	89
Bezrobocie	50	147
Niepelnosprawność	26	55
Długotrwała lub ciężka choroba	59	138
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	18	73
w tym: rodziny niepełne	8	25
rodziny wielodzietne	3	21
Przemoc domowa	14	40
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
Alkoholizm	27	46
Narkomania	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	0
Zdarzenie losowe	1	6

Sytuacja kryzysowa	0	0
Kłęska żywiołowa	0	0

Źródło. Sprawozdanie roczne OPS, stan na 31.12.2023 r.

Specyfiką działalności systemu pomocy społecznej jest różnorodność kategorii osób, korzystających z pomocy społecznej. Dominującym problemem, z którym nie radzą sobie mieszkańcy Gminy jest ubóstwo i długotrwała bądź ciężka choroba. Powodem ubiegania się o pomoc finansową i rzeczową staje się niski dochód rodzin, a co za tym idzie niemożność zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych.

Analizując powody przyznania pomocy społecznej wynika, że głównym obszarem problemowym jest ubóstwo 59 rodzin i długotrwała i ciężka choroba, 59 rodzin z ogółu rodzin korzystających z pomocy ośrodka, przesłanki, które towarzyszą ubóstwu to bezrobocie. Z tego tytułu pomocą objętych zostało 50 rodzin z ogółu rodzin korzystających z pomocy. Działania jakie podejmuje Ośrodek, to przede wszystkim udzielanie świadczeń socjalnych. Świadczona jest również praca socjalna w miejscu zamieszkania klienta.

W wielu przypadkach głównym źródłem problemów jest brak zatrudnienia. Z doświadczeń pracowników socjalnych wynika, że bezpośrednim i najbardziej widocznym skutkiem bezrobocia jest obniżenie standardu materialnego rodziny, co wręcz wymusza konieczność korzystania z pomocy społecznej. Bezrobocie powoduje zmianę sytuacji społecznej i emocjonalnej rodziny, zarówno dorosłych, jak i dzieci. Częstym zjawiskiem jest izolacja społeczna.

3) RZECZYWISTA LICZBA OSÓB I RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ W 2023

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę.	139	99	276
w tym:	65	64	151
Świadczenia pieniężne			
Świadczenia niepieniężne	79	51	180
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich formę, i liczbę	11	11	19

Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu ich rodzaj, formę i liczbę	134	95	269
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej	-	79	205
OGÓŁEM:	-	40	103
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	-	40	103
Praca socjalna prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny	Liczba kontraktów socjalnych	Liczba osób objęta kontraktem socjalnym	
Kontrakt socjalny część A	5	5	
Kontrakt socjalny część B	2	2	

Źródło. Sprawozdanie roczne OPS, stan na 31.12.2023r.

4) ŚRODKI FINANSOWE OTRZYMANE NA REALIZACJĘ ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ JAK RÓWNIEŻ ZAKRESU POWIERZONYCH ZADAŃ

Środki na realizację zadań pomocy społecznej pochodzą ze środków budżetu Gminy Krzeszów i z dotacji rządowych, a zadania dzieli się odpowiednio na zadania własne i zadania zlecone.

5) INFORMACJA FINANSOWA Z WYKONANIA PLANU WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

Rozdział	Rodzaj zadania	Plan 2023 rok	Wydatki 2023 rok
85508	Rodziny zastępcze	61 973,00	61 966,00
§ 4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	61 973,00	61 966,25
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	580,00	580,00
85504	Wspieranie rodziny – ogółem:	39 716,00	35 953,40
	Środki własne	38 716,00	34 953,40
	Dofinansowanie – Program rządowy	1 000,00	1 000,00
85501	Świadczenie wychowawcze	8 000,00	2 925,40
2910	Zwroty nienależnie pobranych świadczeń	6 000,00	2 446,00
4580	Odsetki od nienależnie pobranych św.	2 000,00	479,42

85502	Świadczenia rodzinne, św. z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpiecz. emerytalne i rentowe z ub. społ, w tym świadczenia wych. 500 + zwroty nienależnie pobranych świadczeń	3 815 900,00	3 812 079,46
2910	odsetki od nienależnie pobranych św. świadczeń	19 500,00	19 500,00
4580		6 000,00	3 275,15
		1 200,00	196,83
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	6 362,00	6 260,10
85513 § 4130	Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinie	75 465,00	74 358,50
85214 § 3110	Zasilki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne ogółem w tym: -zasilki celowe i w naturze - środki własne -zasilki okresowe – ogółem: z tego: dotacja środki własne	241 168,00 9 570,00 115 799,00 113 999,00 1 800,00	241 095,42 9 560,70 115 767,36 113 999,00 1 768,36
85214 §4330	Domy Pomocy Społecznej - środki własne	1 615,00	1 611,29
85215 §3110	Dodatki mieszkaniowe	0,00	0,00
85216 § 3110	Zasilki stale – ogółem: dotacja środki własne	76 462,00 75 962,00 500,00	75 959,56 75 959,56 0,00
85219	Ośrodki Pomocy Społecznej OGÓŁEM	651 292,00	642 203,42
	Dotacja:	80 665,00	80 665,00
	Środki własne:	538 627,00	530 520,02
§ 3110	Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu obsługi sprawowania opieki przyznane przez sąd plus koszty obsługi	32 000,00	31 018,40

85228	Usługi opiekuńcze - OGÓŁEM: w tym: dotacja zadania zlecone środki własne Program 75+	<u>203 051,00</u> 108 363,00 70 688,00 24 00,00	195 502,64 102 577,79 68 924,85 24 000,00
85295	Wieloletni rządowy programu w zakresie dożywiania „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 ogółem w tym: § 3110 § 4210 - posiłki, zasiłki celowe i żywność w naturze - dotacja - środki własne - pozostałe koszty ogółem	190 000,00 136 160,00 52 840,00 705,00	188 829,27 136 160,00 51 764,00 905,27
85503	KARTA DUŻEJ RODZINY	1 350,00	1 350,00
	Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” edycja 2023	57 660,00	49 100,00
85395	Pozostała działalność (dodatek węglowy dla 10 świadczeń)	36 000,00	30 000,00
	Refundacja podatku VAT (dodatek gazowy)	1940,00	1938,84
	Zasiłki rodzinne (Ukraina)	2 399,00	2399,00
	Posiłki dla Ukraińców	3 520,00	3 200,00

Wśród zadań realizowanych przez Ośrodek wyróżniamy zadania własne gminy oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę.

Do zadań **własnych** należy w szczególności:

- wypłata następujących świadczeń: zasiłków okresowych, zasiłków stałych, zasiłków celowych, zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, specjalnych zasiłków celowych,
- opłacanie składek ubezpieczenia zdrowotnego oraz emerytalno-rentowego,

- organizowanie i współfinansowanie kosztów usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych,
- ponoszenie odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej,
- dożywianie w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”
- zapewnienie schronienia

Do zadań **zleconych** należy w szczególności:

- organizowanie i współfinansowanie kosztów specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- wypłata zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
- wypłata wynagrodzenia za sprawowanie opieki

6) WYDATKI PONIESIONE NA REALIZACJĘ ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ W 2023 ROKU

Rok	Zadania własne	Zadania zlecone	Dofinansowanie, dotacja celowa	Ogółem
2023	770 057,56	4 039 515,77	458 543, 66	5 268 116,99

7) INFORMACJA Z PRYZNANYCH ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH I W NATURZE W 2023 roku

ZADANIA WŁASNE:

Rozdział	Rodzaj świadczeń	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Koszt świadczeń
85205	Przemoc	0	0	0
85214	Oплата za domy pomocy społecznej	1	1	1 611,29
85214	Zasiłki celowe i w naturze ogółem	x	24	9 560,70

	Zasiłki okresowe - własne	1	1	1 768,70
85215	Dodatki mieszkaniowe	0	0	0
85216	Zasiłki stałe	0	0	0,00
85228	Usługi opiekuńcze własne	9	2 000	68 924,85

ZADANIA ZLECONE:

Rozdział	Rodzaj świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń	Koszt świadczeń
85228	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	11	4 444	102 577,79
85219 § 3110	Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd + koszty obsługi	6	78	31 018,40

VII. REALIZACJA ZADAŃ STATUTOWYCH OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Świadczenia pomocy społecznej są zróżnicowane, niektóre z nich mają charakter obligatoryjny, a inne fakultatywny. Każdy rodzaj świadczenia ma ustawowo określone przesłanki będące podstawą ich przyznania.

Ośrodek realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej w formie wsparcia finansowego, usług, pomocy w naturze oraz w postaci pracy socjalnej i poradnictwa specjalistycznego. Kieruje również do domów pomocy społecznej osoby wymagające całodobowej opieki.

1) ZASIŁKI CELOWE I CELOWE SPECJALNE

Zasiłek celowy: w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej może być przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i

napraw, a także kosztów pogrzebu. Zasiłek celowy może być również przyznany osobie/rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Zasiłki celowe w 2023 r. otrzymało - **13** rodzin, liczba świadczeń 24. Wydano kwotę: **6 362,00 zł.**

Zasiłek celowy specjalny: w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie/rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby/rodziny.

W 2023 r. liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie w formie zasiłku specjalnego celowego 6, przyznano 9 świadczeń. Wydano kwotę: **3 199,00 zł.**

Wydatki na zadanie finansowane były w całości ze środków własnych gminy.

2) ZASIŁKI OKRESOWE

Zasiłek okresowy: przysługuje ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, niemożliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego przy spełnieniu kryterium dochodowego zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej od 2023 roku, kryterium dla osoby samotnie gospodarującej kwota wynosi: **776 zł**, dla osoby w rodzinie kwota wynosi: **600 zł**.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby lub kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Zasiłki okresowe w 2023 r. wypłacono – 33 osobom, udzielono - **269** świadczeń.

Wydano kwotę: **115 767,00 zł** w tym środki 1768,00 zł to kwota środków własnych.

Środki finansowe na realizację tego zadania zapewniał Wojewoda Podkarpacki.

3) ZASIŁKI STAŁE

Zasiłek stały: przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub osobie w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, w przypadku gdy dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, a także pełnoletniej osobie

pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż : **719,00 zł**,

- w przypadku osoby w rodzinie- różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie. Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż: **30,00 zł**.

Zasiłek stały w 2023 r. pobierało - **12** osób, udzielono - **123** świadczeń. Wydano kwotę: **75 960,00 zł**.

Środki finansowe w całości pochodziły od Wojewody Podkarpackiego.

4) REALIZACJA PROGRAMU w zakresie dożywiania „Posilek w szkole i w domu”

Wieloletni rządowy programu w zakresie dożywiania „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

Celem tego programu jest m.in.:

- wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci a w szczególności przyznawania pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób i rodzin,
- poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach, w szczególności jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód rodziny nie przekracza wysokości 150% kryterium dochodowego,
- długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywienia.

W ramach Programu realizowane były działania dotyczące zapewnienia pomocy w formie dożywiania dzieci do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, osobom i rodzinom, w szczególności bezrobotnym, samotnym, chorym, niepełnosprawnym w formie posiłku, zasiłku celowego na zakup posiłku, żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci artykułów żywnościowych.

W ramach pomocy na realizację Programu gmina może otrzymać dotację, jeżeli udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 40 % przewidywanych kosztów realizacji Programu, a w uzasadnionych przypadkach Wojewoda może wyrazić zgodę na zwiększenie

dotacji, z tym że udział środków własnych gminy nie może wynosić mniej niż 20 %. Gmina Krzeszów skorzystała z w/w możliwości w 2023 r.

Ogółem koszt tego zadania to kwota: **177 898,00 zł**, z tego środki finansowe w kwocie: **130 975,00 zł** otrzymaliśmy od Wojewody Podkarpackiego, pozostała część środków finansowych w kwocie: **46 923,00 zł** to środki własne gminy, które stanowiły 20 % udziału środków własnych, do ogólnych kosztów tego zadania.

W 2023 r. w ramach w/w programu, pomocą w formie bezpłatnych posiłków w szkole objętych było – **78 uczniów**, wydano kwotę: **49 153,00 zł**, liczba przyznanych świadczeń 8046.

W ramach powyższego Programu na wniosek Dyrektorów Szkół skorzystało z dożywiania bez przeprowadzania wywiadu środowiskowego dodatkowo – **16 uczniów**, udzielono - **1 705 świadczeń**, wydano kwotę: **10 931,00 zł**.

W ramach Programu przyznano również pomoc w formie zasiłku celowego i świadczeń rzeczowych.

Liczba rodzin którym przyznano decyzją świadczenie w **formie zasiłku celowego 44**, liczba świadczeń **302**, kwota **świadczeń 117 120,00 zł**

Świadczenia rzeczowe przyznano decyzją administracyjną 6 rodzinom, osób w rodzinach było 58 , **kwota świadczeń 10 720,00 zł**.

- Realizacja rządowego programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu w 2023 roku” w Gminie Krzeszów odbywała się na podstawie uchwał:

-Uchwała nr III/13/18 Rady Gminy Krzeszów z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i domu” na lata 2019-2023 w Gminie Krzeszów

-Uchwała nr XXXI/271/23 Rady Gminy Krzeszów z dnia 10 lutego 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego w celu udzielenia wsparcia w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

Uchwała Nr XXXI/270/23 Rady Gminy Krzeszów z dnia 10 lutego 2023 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 -2023

Dożywianie dzieci prowadzone jest przez Szkołę Podstawową w Krzeszowie w formie gorącego posiłku i obejmuje uczniów wszystkich szkół z terenu gminy Krzeszów. Do Szkoły Podstawowej w Bystrem posiłki są dowożone ze szkoły w Krzeszowie. Ponadto dożywiani są uczniowie uczący się w szkołach poza terenem Gminy Krzeszów w Szkole Podstawowej w Kopkach, SzP w Tarnogórze oraz w SzP w Krzeszowie Górnym i Zespole Szkół Technicznych w Leżajsku oraz Przedszkolu Gminnym.

Średni koszt posiłku w szkole wynosi 7,00 zł. W dniach wolnych od nauki szczególnie w okresie wakacyjnym dzieci są obejmowane wsparciem w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności – zasiłek celowy.

5) PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE I WSPÓPRACA Z PUP

W 2023 roku okresie od maja do grudnia zorganizowano dla -- **10 osób** korzystających z pomocy społecznej, prace społecznie użyteczne w wymiarze 40 godzin miesięcznie. Ogólnie wydano kwotę : **24 852,00 zł** (stawka za godzinę pracy 9,50 i 10,90 zł) z tego otrzymaliśmy z Powiatowego Urzędu Pracy w Nisku zwrot środków finansowych w kwocie: **14 911,20 zł**, a Gmina Krzeszów wydała kwotę: **9 940,80 zł**.

W 2023 roku 10 osób pracowało w ramach prac społecznie użytecznych, z czego **4 osoby** świadczyło pomoc usługową z zakresu prowadzenia gospodarstwa domowego na rzecz osób starszych, samotnych chorych i niepełnosprawnych.

Ośrodek Pomocy społecznej w Krzeszowie współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Nisku w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

OPS na bieżąco pozyskuje oferty pracy pozyskane z PUP z Niska i od prywatnych przedsiębiorców, z zakładów pracy, upowszechnia te informacje poprzez wywieszanie na tablicach ogłoszeń, pracownicy informują klientów OPS o wolnych stanowiskach pracy. Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej przekazują także informację o różnego rodzaju szkoleniach i kursach zawodowych, motywują do uczestnictwa w nich, upowszechniają informację wśród klientów OPS o możliwości skorzystania z poradnictwa zawodowego. Pracownicy podają zainteresowanym adres PUP w Nisku gdzie mogą uzyskać stosowne informacje, pośredniczą w rozdysponowaniu ulotek nt. szkoleń i planu szkoleń. Między

innymi przekazano bezrobotnym informację o organizowanych bezpłatnych kursach o różnej tematyce przez Galicyjskie Centrum Edukacji finansowanych przez Urząd Pracy oraz o realizowanych projektach w Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 7.1 Poprawa sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy Oś Priorytetowa VII Regionalny rynek pracy. OPS informował osoby o możliwości przeszkolenia i odbycia stażu w ramach Projektu „Kierunek zatrudnienie” realizowanego przez Stowarzyszenie „Niżańskie Centrum Rozwoju” realizowanego.

OPS zawiera z Powiatowym Urzędem Pracy w Nisku umowy na staż, prace interwencyjne. Uruchomiono Platformę SEPI dotyczącą dwukierunkowej wymiany danych beneficjentów obszaru rynku pracy i klientów pomocy społecznej. PUP w Nisku organizuje spotkania z ośrodkami w celu wymiany doświadczeń i efektywniejszej współpracy na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych.

6) SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE

Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane są za osoby pobierające świadczenia w formie zasiłków stałych, liczba osób uprawnionych - 11 osób, udzielono - 109 świadczeń. Wydano kwotę: 6 260,00 zł. Środki finansowe pochodziły w całości od Wojewody Podkarpackiego.

7) PRACA SOCJALNA

Na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym świadczona jest praca socjalna w formie poradnictwa. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom, które mają trudności w rozwiązywaniu swoich problemów bez względu na posiadany dochód, pomocą w tej formie objęto – 79 rodzin. Również wykonywana była praca socjalna w oparciu o kontrakt socjalny z - 7 osobami.

Wykonywanie pracy socjalnej jest jednym z głównych zadań gminy w zakresie pomocy społecznej. Praca socjalna to działalność ułatwiająca jednostkom, grupom, środowiskom adaptację w zmieniających się warunkach życia poprzez organizowanie dostępu do całego systemu usług umożliwiających w ostatecznym efekcie samodzielność życiową i godne uczestnictwo w życiu społecznym.

Obecnie w naszej gminie jest zatrudnionych trzech pracowników socjalnych zgodnie ze standardem określonym w art. 110 ust.12 ustawy o pomocy społecznej, który stanowi, że Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych. Praca socjalna to tylko jedno z zadań pracownika socjalnego. Poza bieżącymi działaniami z klientem pracownicy realizują również wywiady na potrzeby świadczeń rodzinnych oraz wywiady alimentacyjne zlecone przez jednostki zewnętrzne pomocy społecznej. Na pracownikach ciąży ciężar organizacji i dokumentowania prac grup roboczych powołanych w związku z zaistnieniem przemocy w rodzinie. Prowadzą działania interwencyjne w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia ludzkiego. Prowadzą współpracę z asystentem rodziny, kuratorami Sądem, Policją, szkołami oraz instytucjami działającymi na rzecz pomocy rodzinie. Zajmują się monitoringiem środowisk dysfunkcyjnych na terenie gminy.

8) DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Partycypowanie w kosztach pobytu naszych mieszkańców jest również zadaniem własnym Gminy. Koszt utrzymania naszych klientów w domach pomocy społecznej jest bardzo wysoki i stanowi duże obciążenie dla budżetu Gminy. Osoby przebywające w placówce również ponoszą odpłatność w wysokości 70% swojej emerytury. Ośrodek poniósł natomiast różnicę pomiędzy pełną odpłatnością ustaloną przez Starostów i obowiązującą w danej placówce a kwotą wniesioną przez pensjonariusza.

W 2023 r. z takiej formy pomocy korzystała - 1 osoba, udzielono- 1 świadczenie. Wydano kwotę: **1 611,00 zł.**

Środki finansowe w całości pochodziły ze środków własnych gminy.

9) USŁUGI OPIEKUŃCZE

Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowie organizuje usługi opiekuńcze.

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Z tej formy pomocy w 2023 r. skorzystało - 9 osób. Udzielono - **2 000** świadczeń.

Wydano kwotę: **92 925,00 zł.**

Środki finansowe na pokrycie zadania pochodziły ze środków własnych gminy.

10) REALIZACJA Programu „Opieka 75+” – edycja 2023

W celu zwiększenia dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej opracowało program „Opieka 75+”. Strategicznym celem programu było w 2023 roku zwiększenie godzin usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób samotnych w wieku 75 lat i więcej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowie w 2023 przystąpił do realizacji **Programu „Opieka 75+”- edycja 2023.**

Podstawowym celem Programu „Opieka 75+” – edycja 2023, była poprawa dostępności do usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób samotnych, starszych w wieku 75 lat i więcej, które są osobami samotnymi (zgodnie z art.6 pkt 9 ustawy o pomocy społecznej) lub są osobami samotnie gospodarującymi (zgodnie z art.6 pkt 10 ustawy o pomocy społecznej), a także tych, które pozostają w rodzinie. Dzięki realizacji w/w programu w Gminie Krzeszów zwiększyła się dostępność usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej.

1. Łącznie w 2023 roku **siedmioro świadczeniobiorców** w Gminie Krzeszów zostało objętych usługami opiekuńczymi w ramach Programu „Opieka 75+” – edycja 2023.
2. Wysokość środków wykorzystanych na realizację Programu „Opieka 75+” w 2023 roku: **łącznie 40 000,00 zł**, w tym dofinansowanie ze środków budżetu państwa **24 000,00 zł**.
3. Usługi realizowane były przez dwóch pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzeszowie, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

Należy zaznaczyć, że Program „Opieka 75+”- edycja 2023, znacząco przyczynił się do wzmocnienia Gminy Krzeszów w realizacji usług opiekuńczych. Gmina otrzymała wsparcie finansowe w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym. Dzięki otrzymanej dotacji, osoby w wieku 75 lat i więcej otrzymały pomoc i wsparcie adekwatne do potrzeb oraz możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia. Program przyczynił się również do poprawy życia osób starszych.

11) REALIZACJA Programu „Asystent osoby niepełnosprawnej” - edycja 2023

Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowie przystąpił w roku 2023 do Programu ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej *„Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2023* realizowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego

Głównym celem Programu było wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla:

- dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
- osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (albo orzeczenie równoważne).

W czym pomógł asystent?

- w wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie i terapeutyczne, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, społeczne, sportowe)
- w zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji,
- w załatwianiu spraw urzędowych,
- w nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami,
- w korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy).
- w wykonywaniu czynności dnia codziennego – (w tym przez dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności – także w zaprowadzaniu i przyprowadzaniu ich do/z placówki oświatowej).

Gmina Krzeszów skorzystała z dofinansowania ze środków budżetu państwa na zorganizowanie i realizację usługi asystenta osoby niepełnosprawnej w kwocie **49 100,00 zł**.

W ramach realizacji programu 2 osoby niepełnosprawne otrzymały pomoc i wsparcie asystenta.

12) REALIZACJA ZADAŃ ZLECONYCH z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę – art. 18 ustawy o pomocy społecznej:

Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi:

Na terenie Gminy Krzeszów specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczą dla osób dorosłych dwie opiekunki zatrudnione na umowę o pracę, koszt jednej godziny wynosi 23,00 zł. Osoby wykonujące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi na terenie gminy, zatrudnione są w ramach umów zleceń. Obecnie koszt jednej godziny wynosi 24,00 zł. W 2023 roku tą formą wsparcia objęto 11 osób z zaburzeniami psychicznymi (10 osób dorosłych oraz 1 dziecko). **Liczba świadczeń 4 444 , kwota świadczeń 102 578,00 zł.**

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznawane są zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. (Dz.U.2005r. Nr 189, poz.1598 z póź.zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 16 lutego 2023 roku, (Dz. U z 2023 r, poz. 395).

13) OPRACOWANIE I REALIZACJA GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka:

Sprawozdanie roczne z działalności ośrodka przedstawia efekty zrealizowanych zadań ujętych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Krzeszów na lata 2016 - 2025 Strategia określa główne kierunki i priorytety szeroko rozumianej polityki społecznej gminy oraz tworzy system działań podejmowanych w celu przezwyciężania problemów społecznych występujących i mogących pojawić się w Gminie Krzeszów.

Działania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowie odnoszą się m.in. do celów wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. W związku z tym niniejsze sprawozdanie stanowi analizę osiągniętych efektów tej strategii.

Opisany w sprawozdaniu katalog zadań realizowanych w 2023 roku w odniesieniu do celów zawartych w strategii będzie kontynuowany i na bieżąco modyfikowany.

Nawarstwiający się problemy dnia codziennego powodują, iż ludzie wymagają wsparcia osób profesjonalnie zajmujących się pomaganiem.

Działania Ośrodka w 2023 roku ukierunkowane były przede wszystkim na poprawę jakości życia mieszkańców gminy ze szczególnym uwzględnieniem rodzin i osób dotkniętych ubóstwem, bezrobotnych, niepełnosprawnych, starszych, zagrożonych patologiami.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Krzeszów na lata 2016-2025 przyjęta Uchwałą nr XII/82/16 Rady Gminy Krzeszów z dnia 28 stycznia 2016 roku zawiera działania Ośrodka Pomocy Społecznej zmierzające do zminimalizowania występujących na terenie Gminy Krzeszów problemów społecznych.

Opracowanie strategii zostało poprzedzone konsultacjami społecznymi, diagnozą problemów społecznych, a także opracowaniem raportu z badań ankietowych nt. warunków życia w Gminie Krzeszów, stopnia zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych oraz występowania zjawisk niekorzystnych, takich jak alkoholizm, narkomania, przemoc w rodzinie. Zadania zawarte w strategii są realizowane na bieżąco w miarę posiadanych środków. Gmina stara się zaangażować społeczność lokalną do działań na rzecz rozwoju gminy i zwiększenia integracji wśród mieszkańców. Realizowane są zadania mające na celu zwiększenie oferty kulturalnej, upowszechnienie sportu i kultury fizycznej, wspieranie działań mających na celu poprawę sytuacji rodzin poprzez dostarczanie żywności, budowy placów zabaw, organizacji imprez masowych w tym „Powidlaki”, Pikniki Rodzinne. Organizowanie zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży, programów wychowawczych, kółek wokalnych i tanecznych. Zajęcia sportowe promujące zdrowy styl życia, aktywizowanie osób bezrobotnych, motywowanie do udziału w szkoleniach i aktywnego poszukiwania pracy. Podejmowanie działań rzecz osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy i alkoholizmem, motywowanie do udziału w terapii, zapewnienie opieki osobom starszym i chorym w środowisku. Strategia powstała przy uwzględnieniu dokumentów strategicznych i programów, zarówno krajowych, regionalnych jak i lokalnych mających kluczowe znaczenie dla planowania i realizacji celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzeszów. Realizacja strategii następuje poprzez wdrażanie zadań określonych w celach strategicznych i operacyjnych ujętych w dokumencie. Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzeszów jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowie.

Zgodnie z zapisami w strategii Zarządzeniem Wójta został powołany zespół oceniający, poziom osiągania każdego celu operacyjnego, poszczególnych zadań i projektów, który jest mierzony raz na trzy lata.

Realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych następuje poprzez wdrażanie zadań określonych w celach strategicznych i operacyjnych ujętych w dokumencie.

Najważniejsze działania realizowane na terenie Gminy Krzeszów w ramach strategii rozwiązywania problemów społecznych przez instytucje, organizacje i służby:

Działanie podejmowane w ramach celu strategicznego I. Przeciwdziałanie bezrobociu, ubóstwu i uzależnieniom oraz zapobieganie ich skutkom realizowane poprzez cele operacyjne- wzrost kompetencji i wiedzy potrzebnej na rynku pracy, pobudzania lokalnych inicjatyw społecznych do rozwiązywania problemów rynku pracy, poprawa samooceny motywacji do zmian oraz aktywności zawodowej, ograniczenie marginalizacji spowodowanej ubóstwem, ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie.

-Upowszechnianie ofert pracy, informowanie o zakresie usług oferowanych przez PUP, kierowanie osób bezrobotnych do instytucji, organizacji i innych podmiotów realizujących działania i projekty skierowane do osób bezrobotnych, kierowanie do prac społecznie użytecznych, robót publicznych i prac interwencyjnych, pomoc finansowa osobom bezrobotnym i ich rodzinom.

Działanie podejmowane w ramach celu strategicznego II. Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży poprzez cele operacyjne- wzrost kompetencji rodzicielskich, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży, popularyzacja aktywnego wypoczynku, uprawianie sportu, wspomaganie rodzin w procesie wychowania, kształtowanie właściwych postaw społecznych promocja kultury, ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego, poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych patologią, wychowanie zdrowotne.

-Zatrudnienie asystenta rodziny, poradnictwo dla rodzin z trudnościami w wypełnieniu funkcji opiekuńczej –wychowawczej, współpraca służb działających na rzecz rodziny i dziecka, realizacja programów profilaktycznych.

Działanie podejmowane w ramach celu strategicznego III. Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym poprzez cele operacyjne-aktywizacja i integracja osób starszych i niepełnosprawnych, świadczenie pomocy osobom niepełnosprawnym, starszym przewlekle chorym, poprawa funkcjonowania w środowisku.

Do najważniejszych problemów ludzi starszych i niepełnosprawnych należy samotność i poczucie nieprzydatności. Prowadzą one do stopniowej marginalizacji i wykluczenia ze społeczności lokalnej. Przesłaniem pomocy niesionej przez ośrodek pomocy było zapobieganie temu zjawisku, zwłaszcza wśród osób samotnych. Umożliwienie prawidłowego funkcjonowania podopiecznych ośrodka w środowisku i klimacie domowym to istota usług opiekuńczych. Większość beneficjentów nie dopuszcza możliwości spędzenia schyłku

swojego życia w obcym miejscu. Opiekunki w większości są osobami z wieloletnim doświadczeniem w pracy z osobami niepełnosprawnymi i starszymi. Niejednokrotnie akceptacja ze strony podopiecznych jest tak duża, że traktowane są jak najbliżsi członkowie rodziny, a w przypadku osób samotnych często stają się nieformalnymi członkami rodziny. Istotną sprawą przy realizacji pomocy i opieki na rzecz potrzebującego jest poszanowanie godności osobistej, traktowanie z szacunkiem i poszanowaniem każdego człowieka.

W 2023 roku ośrodek ściśle współpracował z rodzinami, dążąc do maksymalnego ich zaangażowania w organizację opieki dla niepełnosprawnych beneficjentów. Współpraca miała zapewnić maksymalną kompensację malejącej wraz z wiekiem samodzielności zaspokajania potrzeb oraz ograniczanie barier społecznych. Katalog wykonywanych usług dostosowany był do indywidualnych potrzeb każdego podopiecznego, tak aby realizacja usług była zgodna z faktycznymi potrzebami w środowisku chorego oraz z możliwościami ośrodka.

-Diagnozowanie sytuacji , potrzeb i oczekiwań osób niepełnosprawnych podczas wywiadów środowiskowych, świadczenie usług opiekuńczych, współpraca ze stowarzyszeniem lokalnym i innymi organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, złożenie zapotrzebowania na środki w celu zatrudnienia dodatkowej opiekunki w ramach rządowego programu Opieka 75+, realizacja programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” świadczenie pomocy na rzecz chorych, niepełnosprawnych w ramach wykonywania prac społecznie użytecznych, wsparcie finansowe osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Udział gminy w realizacji Projektu Niżańskiego Centrum Rozwoju na rzecz zwiększenia różnorodności i poprawy jakości oferty edukacyjnej dla osób starszych z terenu powiatu niżańskiego, którzy ukończyli 60 lat.

Działanie podejmowane w ramach celu strategicznego IV. Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego poprzez cele operacyjne - aktywizacja w/w , integracja, wsparcie, aktywizacja do działania na rzecz swojej społeczności poprzez zakładanie organizacji pozarządowych.

-Prowadzenie interdyscyplinarnej współpracy, udostępnianie infrastruktury sportowej celem realizacji zadań promujących aktywny styl życia, propagowanie idei wolontariatu, włączenie się w akcje społeczna "Szlachetna Paczka".

Ponadto w Gminie Krzeszów realizowane są założenia następujących programów, przyjętych Uchwałami Rady Gminy Krzeszów:

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2023 rok.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii jest integralną częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzeszów, a kierunki działań są zgodne z Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii. Program opiera się na inspirowaniu i współdziałaniu różnych podmiotów aktywnych na obszarze uzależnień.

Wydatki na przeciwdziałanie narkomanii przeznaczone zostały na realizację następujących zadań:

- a) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- b) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej,
- c) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- d) Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- e) Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Uchwałą nr XXXI/272/23 Rady Gminy Krzeszów z dnia 10 lutego 2023 roku, przyjęty został Program Wspierania Rodziny w Gminie Krzeszów na lata 2023-2025.

Uchwała Nr XIX/151/2021 Rady Gminy Krzeszów z dnia 19 lutego 2021 roku, w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Krzeszów na lata 2021 -2025.

14) SPORZĄDZENIE, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej:

Ocena zasobów pomocy społecznej za 2023 rok została opracowana w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej oraz nakładów finansowych na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący. Ocena obejmuje osoby i rodziny korzystające ze wsparcia pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz rozkład

ilościowy, wskazuje również na istniejące problemy i potrzeby. OZPS została przygotowana w oparciu o dane z systemu informatycznego POMOST, dane własne OPS, sprawozdania z pomocy społecznej i ze świadczeń rodzinnych. Korzystano z danych statystycznych PUP Nisko, Urzędu Gminy Krzeszów, placówek oświatowych i pozostałych instytucji z terenu gminy. Ocena zasobów pomocy społecznej za 2023 r. wraz rekomendacjami została przedłożona w ustawowym terminie Radzie Gminy Krzeszów i przesłana do ROPS Rzeszów. Analiza zebranych danych statystycznych oraz wskaźników zasobów pomocy społecznej pozwoliła na wskazanie zadań do realizacji w Gminie Krzeszów w zakresie pomocy i integracji społecznej.

Praca na rzecz osób potrzebujących, to nie tylko liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń, lecz także pomoc w rozwiązywaniu wielu skomplikowanych spraw życiowych. Na efektywne realizowanie zadań w obszarze pomocy społecznej ma wpływ dobra współpraca podmiotów działających na rzecz poprawy poziomu życia mieszkańców gminy. Skala istniejących problemów społecznych ukazuje potrzebę znacznych nakładów i środków finansowych na realizację nałożonych na gminę ustawowo zadań.

15) WYPŁACANIE WYNAGRODZENIA ZA SPRAWOWANIE OPIEKI

Liczba osób którym wypłacane jest wynagrodzenie należne z tytułu sprawowania opieki przyznane przez Sąd - 6 osób, liczba świadczeń 78

Wydatkowana kwota – 30 560,00 zł.

VIII. REALIZACJA INNYCH ZADAŃ POWIERZONYCH OŚRODKOWI POMOCY SPOŁECZNEJ

Dodatkowa działalność stanowią zadania zlecone gminie, które na podstawie upoważnień i pełnomocnictw przewidzianych w ustawach są przekazywane ośrodkowi do realizacji.

Należy do nich realizacja zadań związanych z:

- 1) wypłatą świadczeń rodzinnych (w tym: zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, zasiłki dla opiekuna, świadczenia rodzicielskie, składki na ubezpieczenie społeczne);
- 2) wypłatą świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego;
- 3) prowadzeniem postępowań wobec dłużników alimentacyjnych;
- 4) wypłatą dodatków mieszkaniowych i energetycznych;

- 5) wypłatą świadczenia dla obywateli Ukrainy;
- 6) wypłatą dodatków osłonowych;
- 7) refundacją podatku VAT
- 8) wypłatą świadczeń w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i ich rodzin „Za życiem”;
- 9) przyznawaniem „Kart Dużej Rodziny”;
- 10) wydawaniem zaświadczeń program „Czyste Powietrze”
- 11) potwierdzaniem prawa do świadczeń opieki zdrowotnej;
- 12) prowadzeniem zadań zależących do właściwości gminy z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej;
- 13) prowadzeniem obsługi techniczno – organizacyjnej Zespołu Interdyscyplinarnego.

1) ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE z programu 500+

OPS w 2023 roku realizował program „Rodzina 500+” w zakresie spraw dotyczących okresu przed przekazaniem zadania do ZUS tj. sprzed 31 maja 2022 roku, które polegały pod koordynację systemów zabezpieczenia społecznego.

Wyplacono na podstawie informacji Wojewody Podkarpackiego 39 świadczeń. Poniesiono wydatki z budżetu państwa na wypłatę w/w świadczeń w kwocie 19 500,00 zł.

2) ŚWIADCZENIA RODZINNE, OPIEKUŃCZE

Ustawa o świadczeniach rodzinnych określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, tzw. „becikowe”
- świadczenie rodzicielskie,
- jednorazowe świadczenie „Za życiem”.

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Zasiłek rodzinny przysługuje osobom, których dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty: **674,00 zł** od 1 listopada 2015r i nadal . W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje,

jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę przekracza kwoty: **764,00 zł.** od 1 listopada 2015 r. i nadal.

W 2023 roku w ramach świadczeń rodzinnych wypłacono:

- 1) zasiłki rodzinne **2238 świadczeń** dla 118 rodzin, na **kwotę 253 657,46 zł.**
Dodatki do zasiłku rodzinnego **1 209 świadczeń** dla 103 rodzin na kwotę **123 730,74 zł**, w tym z tytułu:
 - urodzenia dziecka **11 świadczeń** dla 11 rodzin na kwotę **7 534,53 zł**,
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego **35 świadczeń** dla 3 rodzin na kwotę **13 986,70 zł**,
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego **201 świadczeń** dla 16 rodzin na kwotę **22 089,56 zł**,
 - rozpoczęcia roku szkolnego **138 świadczeń** dla 81 rodzin na kwotę **13 412,62 zł**,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania **421 świadczeń** dla 47 rodzin na kwotę **30 345,48 zł**,
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej **391 świadczeń** dla 29 rodzin na kwotę **34 045,85 zł**,
- 2) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka - **23 świadczeń dla 22 rodzin** na kwotę **23 000,00 zł**,
- 3) świadczenia rodzicielskie **124 świadczeń** dla 15 rodzin na kwotę **105 495,42 zł**,
- 4) dodatek z tytułu samotnego wychowywania **12 świadczeń** dla 1 rodziny na kwotę **2 316,00 zł**.

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami otrzymała 1 rodzina ukraińska, wypłacono 5 świadczeń na kwotę 2 399,00 zł.

Świadczenia opiekuńcze

- zasiłki pielęgnacyjne – **1 449 świadczeń** dla 121 rodzin na kwotę **312 752,16 zł**,
- świadczenia pielęgnacyjne - **955 świadczeń dla 83 rodzin** na kwotę **2 330 386,20 zł**,
- specjalny zasiłek opiekuńczy – **25 świadczeń** dla 3 rodzin na kwotę **15 500,00 zł**,
- zasiłek dla opiekuna – **15 świadczeń** dla 2 rodzin na kwotę **9 300,00 zł**.

3) ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Ustawa określa zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, w przypadku bezskuteczności egzekucji, warunki nabywania prawa do

świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasady i tryb postępowania w sprawach o przyznanie i wypłacanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasady finansowania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia, a jeśli się uczy w szkole wyższej, to do ukończenia 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę, w rodzinie nie przekracza kwoty: **1 209 zł**. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż **500,00 zł** na każde dziecko.

- fundusz alimentacyjny: liczba rodzin uprawnionych - **16**, liczba udzielonych świadczeń – **218**, kwota wypłaconych świadczeń **89 840,94 zł**.

4) POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW

Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził postępowanie wobec – **12** dłużników alimentacyjnych. Między innymi informował dłużników alimentacyjnych oraz organy właściwe dłużnika o przyznaniu świadczeń i stanie zadłużenia. Ponadto przekazywał organowi prowadzącemu postępowanie egzekucyjne istotnych informacji do ustalenia skuteczności egzekucji podejmowano dalsze następujące działania:

1. Wezwano dłużników alimentacyjnych, w celu przeprowadzenia wywiadu i odebrania oświadczenia majątkowego dłużników - **2** osób.
2. Przekazano komornikowi sądowemu istotne informacje mające wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadów alimentacyjnych oraz oświadczenia majątkowego dotyczące dłużników alimentacyjnych - **0**
3. Skierowano wnioski do prokuratury o popełnieniu przestępstwa z art. 209 § 1 Kodeksu Karnego - **0** osoby.
4. Wydano – **9** Informacji dla dłużników alimentacyjnych o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego na osoby uprawnione.
5. Wydano – **7** wniosków do organów właściwych o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych.
6. Wystąpiono do komornika z wnioskiem o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego - **10** dłużników alimentacyjnych.

W 2023 roku prowadzono postępowanie wobec - dłużników własnych (OPS w Krzeszowie przyznał wierzycielkom świadczenie z funduszu) oraz w stosunku do – 2, dłużników zamieszkujących na terenie naszej gminy (świadczenie z funduszu zostało przyznane przez inny organ).

Struktura wydatków na świadczenie z funduszu alimentacyjnego

Dotacja:

l.p.	Nazwa świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w zł
1.	Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego ogółem (w.2 + w.3)	x	92 536,17
2.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	x	89 840,94
3.	Koszty obsługi	x	2 695,23

Realizując w/w ustawę ośrodek podejmował szereg czynności wynikających z jej przepisów. Czynności te polegały m. innymi na sporządzaniu wywiadów u dłużników alimentacyjnych, przekazywaniu informacji a bieżąco odpowiednim organom (komornikowi sądowemu, gminie dłużnika, kierowanie dłużników z terenu gminy do prac społecznie użytecznych, robót publicznych czy prac interwencyjnych).

W roku 2023 pozyskano wpłaty zaległych kwot z tytułu wypłaconych przez Ośrodek alimentów w kwocie **125 107,69 zł**, które zostały rozdzielone zgodnie z przepisami na dochód Budżetu Państwa **92 205,18 zł** i Gminy **32 902,51 zł**.

Liczba dłużników alimentacyjnych na dzień 31.12.2023 r. wynosi 38 osoby, w tym 17 dłużników, którzy zalegają w związku z wypłatą świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej z ubiegłych lat oraz 21, którzy też zalegają ze spłatą należności w związku z aktualnie wypłacanymi świadczeniami z funduszu alimentacyjnego. 11 dłużników przebywa na terenie Gminy Krzeszów, natomiast 20 przebywa na terenie innych gmin w Polsce, (trzech dłużników przebywa za granicą, 1 w zakładzie karnym, a dwóch obcokrajowców zamieszkuje w ojczystym kraju). W związku z powyższym zostały przesłane informacje do wójtów/burmistrzów/prezydentów gmin i miast o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych. Do zadań OPS w Krzeszowie należy wezwanie dłużników zamieszkujących na terenie Gminy Krzeszów w celu przeprowadzenia wywiadu określającego

daną sytuację dłużnika. Podczas weryfikacji dłużnicy oświadczyli, że są świadomi swojego długu oraz zadeklarowali systematyczne wpłaty na poczet spłaty należności wypłacanych z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W 2023 roku wyegzekwowano za pośrednictwem komornika sądowego kwotę 125 107,69 zł.

Egzekucja należności jest trudna i długotrwała, ponieważ wynika ona bezpośrednio z sytuacji ekonomicznej, zawodowej i zdrowotnej dłużników. Są to głównie osoby bezrobotne utrzymujące się z prac dorywczych, które nie mają systematycznych dochodów. Część dłużników przebywających na terenie naszej gminy korzysta ze świadczeń z pomocy społecznej, gdyż zmusza ich do tego sytuacja bytowa. Warto podkreślić, iż całkowite umorzenie długu następuje w skutek śmierci dłużnika lub całkowitej spłaty zadłużeni. Warto też dodać, iż większość dłużników jest zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nisku jako osoby poszukujące pracy. Osoby pracujące zadeklarowały comiesięczne spłaty długu. Dwóch dłużników wielokrotnie nie odebrało wezwań w związku z czym OPS będzie wszczynał postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Informacje te są na bieżąco przekazywane odpowiednim organom (komornik sądowy, gmina dłużnika).

5) REALIZACJA ZADAŃ z zakresu wsparcia rodzin „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017 r., z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł, przyznawanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Jednorazowe świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody. Zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie zostanie pozostawiony bez rozpoznania.

Ponadto, podstawowym warunkiem otrzymania tej formy pomocy jest posiadanie przez dziecko zaświadczenia lekarskiego, potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

W okresie sprawozdawczym wypłacono jedno jednorazowe świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu na kwotę 4 000,00 zł.

W 2023 roku nie wypłacono świadczeń z powodu braku wniosków.

6) DODATKI MIESZKANIOWE I ENERGETYCZNE

Przyznawanie i wypłatę dodatków mieszkaniowych reguluje ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2016 roku, poz. 195 ze zm.). Dodatki mieszkaniowe wypłacane są ze środków budżetu gminy. Stanowią formę pomocy dla osób, które nie są w stanie pokryć wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania. Pomoc ta ma charakter częściowy, co oznacza, że osoba, której przyznano dodatek musi ponosić i uiszczać we własnym zakresie (z własnego budżetu) pozostałą, poza dodatkiem mieszkaniowym część opłat związanych z utrzymaniem lokalu.

Za dochód uważa się wszelkie przychody po odliczeniu kosztów ich uzyskania oraz po odliczeniu składek na ubezpieczenie emerytalno – rentowe i chorobowe, określonych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych chyba, że zostały już zaliczone do kosztów uzyskania przychodu.

Dodatek przysługuje, jeżeli średni miesięczny dochód za 3 miesiące poprzedzające złożenie wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175 % kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym, lub 125 % tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym.

W roku 2023 nie wypłacano dodatków mieszkaniowych z powodu braku wniosków.

Osoby, którym przyznano dodatek mieszkaniowy mogą ubiegać się o przyznanie zryczałtowanego dodatku energetycznego. Idea dodatków energetycznych polega na częściowym pokryciu ze środków publicznych kosztów ponoszonych z tytułu opłat za energię elektryczną przez tzw. odbiorców wrażliwych energii elektrycznej. Zasady i tryb przyznawania, a także wypłacania dodatków energetycznych reguluje ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2016, poz. 1823 ze zm.). Odbiorca wrażliwy energii elektrycznej zgodnie z ustawą to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 966 ze zm.), która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii

elektrycznej. W 2023 roku nie było osób, które ubiegałyby się o przyznanie dodatku energetycznego.

7) ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie

W 2023 roku **14 rodzin** objęto procedurą „Niebieskiej karty” i pomocą Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego z powodu wystąpienia przemocy w rodzinie. W rodzinach tych było 3 dzieci.

Zespół ma za zadanie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele różnych instytucji, którzy łączą swoją wiedzę i umiejętności w celu przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie oraz udzielają pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.

Osoby dotknięte przemocą objęte zostały wsparciem na podstawie opracowanego indywidualnego planu pomocy, w następującym zakresie:

1. Udzielono kompleksowych informacji o możliwości uzyskania pomocy w formie pracy socjalnej, pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
2. Podjęto działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, poprzez monitorowanie i systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą.
3. Podejmowano interwencje w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie.

Gmina Krzeszów posiada Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Krzeszów na lata 2021 -2025 przyjęty Uchwałą Nr XIX/151/2021 Rady Gminy Krzeszów z dnia 19 lutego 2021 roku,

Zrealizowane zadania ujęte w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie przewidziane na 2021r.

1. Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Krzeszów
 - zbieranie i analiza informacji dotyczących występowania aktów przemocy, określenie wielkości zjawiska przemocy w gminie,

2. Poprawa współpracy i skuteczności działań służb zobowiązanych do przeciwdziałania przemocy w rodzinie
 - podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie w celu zapobieganiu zjawisku,
 - rozpowszechnienie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
 - monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin w których doszło do przemocy,
 - zebranie informacji n/t instytucji świadczących pomoc ofiarom przemocy, stworzenie bazy danych,
3. Zapewnienie ochrony i możliwości wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą
 - nawiązanie współpracy z instytucjami zapewniającymi schronienie ofiarom przemocy
 - zorganizowanie poradnictwa psychologicznego w OIK w Rudniku,
 - kierowanie ofiar przemocy do SOW Nowa Sarzyna,
 - łagodzenie następstw zjawiska przemocy, kierowanie sprawców na terapię psychologiczną do OIK w Rudniku.
4. Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą
 - edukacja społeczności lokalnej, rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów) w społeczeństwie
5. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie
 - udział w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy, organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń,

8) POTWIERDZANIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH.

Ośrodek Pomocy Społecznej wydaje decyzje na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 581 ze zm.) oraz w oparciu o Zarządzenie Nr 124/2016 Wójta Gminy Krzeszów z dnia 18.04.2016 roku w sprawie upoważnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzeszowie do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Z potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ww. ustawy na okres 90 dni mogą korzystać:

- osoby nieubezpieczone,
 - osoby posiadające obywatelstwo polskie,
 - osoby posiadające miejsce zamieszkania na terytorium RP,
 - osoby, które spełniają kryterium dochodowe obowiązujące w pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono dysproporcji pomiędzy dochodem a rzeczywistą sytuacją majątkową.
- W 2023 r. w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej wydano – 1 decyzję administracyjną.

9) WSPIERANIE RODZINY

Realizacja zadań z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku nakłada na gminę obowiązek wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Krzeszowie w 2023 roku zatrudniony był asystent rodziny. Asystent wspiera rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych, jest wsparciem w przezwyciężaniu trudności związanych z opieką i wychowaniem małoletnich dzieci, ułatwia rodzicom wypełnianie ról społecznych, aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczania dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. W ramach realizacji tego zadania Ośrodek zatrudniał asystenta

Mając na uwadze dobro rodziny i dziecka Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowie w 2023 roku zatrudniał Asystenta rodziny.

Na realizację zadania wydatkowano środki w wysokości **35 953,40 zł**, w tym otrzymano dofinansowanie z Funduszu Pomocy w kwocie 4 606,98 zł.

Łącznie asystent rodziny pracował z 10 rodzinami w których było 23 dzieci.

Uwzględniając istotną rolę jaką pełni asystenci rodziny w systemie wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ogłosił Program na dofinansowanie dodatków do wynagrodzenia asystentów rodziny w wysokości 2.000 zł. W 2023 r. dodatek przyznano asystentowi rodziny. Pozyskane środki na realizację zadania: 1.000,00 zł.

Rządowy Program wspierania rodziny "Asystent rodziny w 2023 r." Celem Programu jest pomoc w realizacji zadań wykonywanych przez asystentów rodziny, w tym również realizacji przez asystenta rodziny wsparcia dla kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, co czyni asystenta rodziny ważnym ogniwem w systemie wsparcia rodzin.

Wszystkie rodziny objęte wsparciem asystenta przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Asystent rodziny pracuje w ramach zadaniowego czasu pracy, co umożliwia dostosowanie czasu pracy do indywidualnych potrzeb rodziny. Jego działania nie mogą się łączyć z obowiązkami pracownika socjalnego na terenie gminy, nie może również prowadzić postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez gminę. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

Asystent rodziny pełni ważną rolę w systemie wspierania rodziny. Ma ona istotne znaczenie już na etapie profilaktyki. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego. Asystent rodziny został skierowany do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymagała wsparcia zewnętrznego.

Asystent rodziny wspomagał rodzinę w osiągnięciu przez nią stabilizacji życiowej umożliwiającej wypełnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Realizacja zadania z zakresu wspierania rodziny jest zawarta w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025 przyjętym Uchwałą Rady Gminy Krzeszów w dniu 10 lutego 2023 r. Zadaniem Programu jest pomoc rodzinom biologicznym w rozwiązywaniu ich problemów opiekuńczo-wychowawczych z dziećmi przy współpracy samorządu i innych instytucji zajmujących się rodziną. Zadania te są głównie realizowane przez asystenta rodziny. Celem głównym programu jest: tworzenie warunków umożliwiających realizowanie spójnego systemu na rzecz wzmacniania rodziny i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Program powyższy zakładał następujące cele szczegółowe:

- 1) wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością;
- 2) wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach;
- 3) wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży;

Szczegółowa informacja z realizacji zadania zawarta jest w sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2023, przedstawiono Radzie Gminy Krzeszów w dniu 26 marca 2024 roku.

Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Zgodnie z art. 191 ust. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- a) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- b) 30% wydatków na opiekę i wychowanie w drugim roku pobytu dziecka,
- c) 50% wydatków w trzecim roku i następnych latach

Na dzień 31 grudnia 2023 roku opłacony został koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej dla 6 dzieci. Koszty poniesione przez gminę na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej 61 966,25 zł.

Wydatki na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej mają tendencję wzrostową. Analizy danych wskazują, że w kolejnych latach tendencja wzrostowa utrzyma się i Gmina Krzeszów będzie ponosić z tego tytułu coraz większe wydatki, gdyż pobyt większości dzieci współfinansowany będzie w wysokości 50%.

10) KARTA DUŻEJ RODZINY

W dniu 16 czerwca 2014r. Uchwałą Rady Ministrów ustanowiono rządowy program dla rodzin wielodzietnych, który potocznie nazywany jest Kartą Dużej Rodziny. Jest to program dla rodzin z co najmniej trojgiem dzieci i polega na posiadaniu Karty Dużej Rodziny, która uprawnia do ulg w różnych instytucjach i przedsiębiorstwach. Instytucje i przedsiębiorstwa, które w tym celu podpisały stosowne porozumienie z Ministerstwem są wymienione na stronie internetowej www.rodzina.gov.pl, gdzie lista jest systematycznie aktualizowana. Program ten jest programem ogólnopolskim i dotyczy przywilejów na terenie całej Polski.

Program wsparcia Karta Dużej Rodziny skierowany jest do członków rodzin wielodzietnych. Program ma na celu między innymi promowanie modelu rodziny wielodzietnej. **W 2023 roku wydano łącznie 280 Kart Dużej Rodziny, w tym tradycyjnych - 140, oraz elektronicznych -140**

11) ŻYWNOŚĆ DLA NAJUBOŻSZYCH

W roku 2023 Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowie kontynuował pomoc dla klientów w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, Podprogram 2021 Plus. Celem Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 jest dotarcie z pomocą

żywnościową do grup osób najbardziej potrzebujących w całej Polsce. **W ramach programu 200 osób najbardziej potrzebujących z terenu Gminy Krzeszów mogło skorzystać ze wsparcia w postaci żywności, jak również możliwości uczestniczenia w działaniach edukacyjnych.**

Osoby które otrzymały skierowanie z Ośrodka Pomocy Społecznej, skorzystały ze wsparcia w postaci żywności, która była dystrybuowana przy współpracy z Tarnobrzeskim Bankiem Żywności w formie paczek żywnościowych. Pomoc żywnościowa, w postaci paczki żywnościowej była przekazywana do osób spełniających kryteria kwalifikowalności do statusu osoby najbardziej potrzebującej, tj.: osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, spełniających kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej

(ubóstwo, bezrobocie, bezradność, niepełnosprawność, wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych) i których dochód nie przekracza 235% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej.

12) WYPOCZYNEK LETNI

Każdego roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowie przy współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krzeszowie podejmuje działania, mające na celu zapewnienie wypoczynku letniego dzieciom z rodzin najbardziej potrzebujących z terenu gminy.

Z bezpłatnej kolonii letniej, organizowanej przez Kuratorium Oświaty w Rzeszowie w terminie od 26 lipca do 04 sierpnia 2023 roku w Darłowie, skorzystało troje dzieci.

Z wypoczynku letniego zorganizowanego przez Stowarzyszenie Harcerskie SKAUTFORT w okresie od 15 lipca 2023 roku do 24 lipca 2023 roku w Krakowie, skorzystało 5 dzieci. Odpłatność za udział dzieci w kolonii w kwocie **6 500,00 zł pokryto z funduszu alkoholowego.**

13) PROGRAM CZYSTE POWIETRZE

Program „Czyste powietrze” jest pierwszą ogólnokrajową inicjatywą walki ze smogiem. Realizowany jest przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W jego ramach można przeprowadzić termomodernizację budynków, np. wykonać termoizolację lub wymienić stolarkę okienną i drzwiową na bardziej energooszczędną. Z dofinansowania można skorzystać w celu wymiany starych, wysokoemisyjnych kotłów węglowych na ekologiczne źródła energii, np. pompę ciepła, instalację fotowoltaiczną, kolektory słoneczne, rekuperację czy wykonanie instalacji centralnego ogrzewania.

Dodatkowo można przeprowadzić kompletny audyt energetyczny wykazujący rzeczywiste zapotrzebowanie budynku na energię ciepłą.

W dniu 01.10.2020 r. w życie weszły zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. –

Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, z późn. zm.), które nakładają na gminy obowiązek wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie Czyste Powietrze. Do ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych /tekst jednolity Dz. U. z 2020r. poz. 111 ze zm./.

Zaświadczenia wydawane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowie po uprzednim złożeniu wniosku.

W 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowie wydał 107 zaświadczeń

o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie Czyste Powietrze.

14) DODATEK GAZOWY

Dodatek gazowy czyli refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe Gospodarstwa domowe stosujące do ogrzewania: kocioł gazowy, bojler gazowy, podgrzewacz gazowy przepływowy lub kominiek gazowy, które są zasilane paliwami gazowymi (gazem ziemnym wysokometanowym lub zaazotowanym, w tym skroplonym gazem ziemnym oraz propan-butan lub innymi rodzajami gazu palnego, które dostarczane są za pomocą sieci gazowej, a także biogaz rolniczy) mogą ubiegać się o zwrot podatku VAT zawartego w opłaconej fakturze dokumentującej dostawę paliw gazowych w okresie od 01.01.2023 r. do 30.06.2024 r. Warunkiem otrzymania zwrotu jest złożenie wniosku (Wnioskodawcą może być osoba, z którą podpisana jest umowa o dostawę gazu), dołączenie umowy o dostarczanie paliw gazowych (dobrowolne), faktury za dostarczenie paliw gazowych, dowodu uiszczenia zapłaty za fakturę oraz ewentualnie dokumenty dotyczące dochodów gospodarstwa domowego. Ponadto dane źródło ogrzewania musi być wpisane lub zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków w terminie do 21.12.2022 r. (albo po tym dniu w przypadku wpisania lub zgłoszenia nowego źródła ogrzewania). Należy również spełnić kryterium dochodowe, które w przypadku jednoosobowego gospodarstwa domowego wynosi 2.100,00 zł miesięcznie na osobę, a w przypadku gospodarstwa wieloosobowego 1.500,00 zł miesięcznie na osobę. Aktualnie dochód wyliczany jest na podstawie dochodów uzyskanych w roku 2022. Dochód

weryfikowany jest jednorazowo przy złożeniu pierwszego wniosku. Jeżeli pierwszy wniosek zostanie złożony w okresie: - od 1 sierpnia 2023 r. do 31 lipca 2024 r. - uwzględnia się dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w 2022 roku, - od 1 sierpnia 2024 r. - uwzględnia się dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w 2023 roku.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowie w okresie od 01.01.2023r. do 31.12.2023r. przyjął 7 wniosków o refundację vat, z czego 7 wniosków spełniło warunki przyznania. Łączna kwota wypłaconego dodatku w 2023 r. wynosi 1 938,84 zł.

15) POMOC OBYWATEŁOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA W 2023 r.

Ośrodek realizował zadania związane z pomocą obywatelom Ukrainy na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Świadczenia rodzinne pobierała w **2023 roku 1 rodzina**, w której przebywało **2 dzieci**.

Wypłacono 5 świadczeń rodzinnych na **kwotę 2 399,00 zł**.

Zrefundowano posiłki dla dzieci ukraińskich w szkołach na kwotę 3200,00 zł.

16) DODATEK WĘGLOWY

Dodatek węglowy realizowany był zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym. Dodatek przysługuje osobie w gospodarstwie domowym w przypadku, gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi (tj. węgiel kamienny, brykiet lub pellet zawierające co najmniej 85% węgla kamiennego), wpisane lub zgłoszone do - 24 - centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków. Zgodnie z założeniami ustawy zadanie realizowane było do 28.02.2023 r. W 2023 r. wypłacono 10 dodatków na kwotę 30 000,00 zł. Wpłata dotyczyła wniosków złożonych w 2022 r.

DZIAŁANIA NIEKONWENCJONALNE PODEJMOWANE PRZEZ OPS na rzecz klienta

- Działania na rzecz dzieci i młodzieży:

Działania podejmowane na rzecz dzieci z Samorządem Gminnym, Szkołami, OSP,

GOK , Kuratorium Oświaty, ukierunkowane są przede wszystkim na wpieranie inicjatyw w zakresie organizowania czasu wolnego dzieci. Rekrutacja uczestników wypoczynku letniego dla dzieci pochodzących z rodzin korzystających z pomocy społecznej.

- **Działania na rzecz rodzin wielodzietnych, niewydolnych wychowawczo i patologicznych:** prowadzenie pracy z rodzinami z problemem uzależnień oraz kierowanie osób do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krzeszowie o zastosowanie przymusu leczenia odwykowego. Uczestnictwo w spotkaniach w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, mających na celu ocenę sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, oraz ocenę sytuacji rodziny biologicznej dziecka.

We współpracy z OSP w 2023 mieszkańcom gminy spełniającym wymagania ustawowe zapewniono pomoc w formie paczek żywnościowych.

Współpraca z Sądem Rejonowym, kuratorami Sądowymi i Pedagogiem szkolnym ma na celu pomoc i wsparcie w przezwyciężeniu występujących w rodzinach problemów i niwelowaniu istniejących zaniedbań, wspólne ukierunkowanie działań na zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin tj. wyżywienie (posiłki w szkołach, żywność w naturze, wdrażanie nawyków zdrowego żywienia), racjonalne gospodarowanie skromnymi środkami budżetowymi (analiza wydatków, planowanie budżetu domowego), odpowiednie warunki mieszkaniowe (planowanie i mobilizowanie do remontów) zabezpieczenie miejsc do spania, nauki i zabawy. Występowanie do Sądu o wgląd w sytuację dziecka w rodzinie. Sporządzanie sprawozdań na potrzeby Sądu.

- **Działania na rzecz osób dotkniętych problemem alkoholowym:**

Przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Krzeszowie działa Punkt Informacji w Sytuacji Kryzysowej, gdzie rodziny dotknięte problemem alkoholowym mogą skorzystać z porad, informacji udzielanych przez pracowników w zakresie leczenia odwykowego, zwrotu kosztów dojazdu do Poradni Odwykowej, pomocy psychologa w OIK w Rudniku oraz bezpłatnych porad prawnych.

- **Działania na rzecz osób niepełnosprawnych** - doradztwo, pomoc w kompletowaniu dokumentów na środki ortopedyczne, sprzęt rehabilitacyjny, w zakresie likwidacji barier architektonicznych, pomoc w załatwianiu spraw administracyjnych, współpraca z lekarzem rodzinnym w zakresie wizyt lekarskich, kierowanie osób wykonujących prace społecznie użyteczne do osób niepełnosprawnych celem ich wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności życiowych.

- **Działania na rzecz osób bezrobotnych** – pracownicy socjalni aktywizowali bezrobotnych w celu poszukiwania zatrudnienia i podniesienia umiejętności zawodowych zwiększających szanse na zatrudnienie w kraju lub zagranicą. Utrzymywano stały kontakt z PUP w Nisku.
- Celem zacieśnienia współpracy pomiędzy OPS a PUP w Nisku zawarto porozumienie i wdrożono system „Samorządową Elektroniczną Platforma Informacyjna –SEPI co umożliwia korzystanie z bazy informatycznej PUP i szybkie pozyskanie kompleksowych informacji o osobach bezrobotnych będących naszymi klientami i efektywniejsze ich wsparcie.

Współpraca ze Stowarzyszeniem- „Pomoc i wsparcie” mająca na celu zapewnienie szerszej opieki osobom samotnym, chorym w podeszłym wieku i niepełnosprawnym.

Sporządzanie dokumentów na potrzeby różnych postępowań i działań -

Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na potrzeby świadczeń rodzinnych, opiekuńczych.

Sporządzanie wywiadów środowiskowych dla innych ośrodków pomocy społecznej oraz wydawanie zaświadczeń, opinii i informacji dla innych instytucji.

Koordynacja działań związanych z przygotowaniem dokumentów, sprawozdań z realizacji następujących dokumentów strategicznych lub programów-

Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Krzeszów,

Gminnego Programu Wspierania Rodziny,

Oceny Zasobów Pomocy Społecznej.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Współpraca z Policją przy realizacji zadań statutowych Ośrodka-

Obustronne przekazywanie informacji dotyczących podejmowanych działań względem osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością, wspólne monitorowanie w okresie jesienno – zimowym osób zagrożonych bezdomnością,

-monitorowanie rodzin, w szczególności rodzin z dziećmi wymagających wsparcia, zagrożonych dysfunkcjami, kryzysem, bezradnością w sprawach opiekuńczo wychowawczych, przemocą w rodzinie,

- wymiana informacji, wspólne wyjazdy w sprawach wymagających natychmiastowej interwencji,

- realizacja procedury „Niebieskie Karty”,

- asysta funkcjonariuszy Policji podczas przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych lub świadczenia pracy socjalnej

PODMIOTY Z KTÓRYMI OPS WSÓŁPRACOWAŁ W ROKU 2023 ORAZ ZAKRES TEJ WSPÓŁPRACY :

- **Urząd Wojewódzki** - ustalanie potrzeb i planów finansowych w zakresie realizacji zadań zleconych i własnych dofinansowywanych z budżetu Wojewody, współdziałanie w zakresie sprawozdawczości. Konsultacje i wymiana informacji w zakresie realizacji zadań z pomocy społecznej.
- **Urząd Gminy** – kształtowanie rynku pracy i niwelowanie skutków bezrobocia, oraz niewydolności materialno-bytowej rodzin, opiniowanie kandydatów do zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, typowanie osób do prac społecznie użytecznych.
- **Przewodniczący Rady Gminy, Radni Gminy Krzeszów, Soltysi** – wymiana informacji, wczesne reagowanie na potrzeby mieszkańców, zgłaszanie problemów, podejmowanie działań mających na celu zmniejszanie skali ubóstwa i bezrobocia w gminie.
- **Powiatowy Urząd Pracy** – wymiana informacji n.t. długotrwale bezrobotnych i podejmowanie działań mających na celu niwelowanie skutków bezrobocia, informacje w zakresie aktualnych ofert pracy, szkoleń, skierowania do kontraktów.
- **Szkoły, Przedszkole, Ośrodek Szkolno -Wychowawczy w Rudniku**- interwencje i wymiana informacji w zakresie wczesnego reagowania na potrzeby dzieci - organizowanie wolnego czasu, dożywianie, akcje informacyjno- edukacyjne w zakresie uzależnień, stypendia socjalne, praca w Zespole Interdyscyplinarnym, upowszechnianie informacji o przemocy i patologiach społecznych.
- **Policja** - interwencje i wymiana informacji w zakresie przemocy w rodzinie, praca w Zespole Interdyscyplinarnym
- **Kuratorzy Sądowi**- wymiana informacji n.t. dzieci i rodzin pozostających pod ich kuratelom i podejmowanie wspólnych działań celem udzielenia odpowiedniej pomocy, praca w Zespole Interdyscyplinarnym
- **Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** w zakresie organizowania i finansowania m. innymi akcji informacyjnych w zakresie uzależnień oraz wypoczynku dzieci i młodzieży i programów profilaktycznych oraz kierowania osób uzależnionych na leczenie odwykowe, pokrywanie kosztów przejazdu na leczenie odwykowe, praca w Zespole Interdyscyplinarnym,
- **Służba zdrowia** – interwencje i wymiana informacji w zakresie sytuacji materialno-bytowej i zdrowotnej klientów OPS, praca w Zespole Interdyscyplinarnym, kierowanie do zakładów opiekuńczo-leczniczych, przygotowywanie przez pracowników socjalnych

- dokumentów wymaganych do umieszczenia pacjentów w domach pomocy społecznej
- **Kościół Katolicki w Krzeszowie**- przekazywanie informacji na temat sytuacji materialno-bytowej rodzin (szczególnie zaobserwowanych problemów w trakcie wizyt duszpasterskich),
 - **Bank Żywności w Tarnobrzegu** - pomoc żywnościowa,
 - **Ochotnicza Straż Pożarna w Krzeszowie** – interwencje w zakresie pomocy bezdomnym, pośrednictwo w pomocy żywnościowej,
 - **Stowarzyszenie Harcerkie Skautfort w Rudniku** – w zakresie organizacji wypoczynku zimowego i letniego,
 - **PCPR Nisko** - pomoc osobom niepełnosprawnym w zakresie uzyskania dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych, współpraca z rodzinami zastępczymi,
 - **WUP w Rzeszowie** - udział w szkoleniach i konferencjach,
 - **Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności** - kierowanie podopiecznych niepełnosprawnych do Zespołu w celu ustalenia stopnia niepełnosprawności,
 - **Ośrodki Pomocy Społecznej i Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie z terenu Polski** – przekazywanie wywiadów środowiskowych u osób zobowiązanych do alimentacji i dokumentacji osób kierowanych do domów pomocy oraz wymiana informacji na temat osób ubiegających się o pomoc, współdziałanie w zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej,
 - **Domy Dziecka, Rodziny zastępcze** - wymiana informacji na temat kontaktów rodziców z dzieckiem umieszczonym w placówce, współpraca pracowników socjalnych i asystentów rodziny z pracownikami Domów Dziecka i Rodzin zastępczych w kontekście pomocy rodzinie biologicznej w odzyskaniu dziecka,
 - **Powiatowy Szpital Specjalistyczny – Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu** – współpraca w indywidualnych sprawach dotyczących podopiecznych,
 - **Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów** – wymiana informacji o formach pomocy,
 - **Związki Kombatanckie** – współpraca w zakresie realizacji ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, wydawanie opinii o osobach potrzebujących wsparcia,
 - **Urzędy Skarbowe** - współpraca w zakresie egzekucji nienależnie pobranych zasiłków z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego, wymiana informacji,

- Komornicy Sądów Rejonowych i Sądów Okręgowych z terenu całego kraju** – współpraca w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego, wymiana informacji,
- Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie** – współpraca w zakresie realizacji projektów z EFS kierowanych do klientów OPS jak i pracowników (szkolenia, specjalizacje, studia podyplomowe), udział w konferencjach organizowanych przez ROPS,
- Dom Kultury** – współpraca w zakresie organizacji imprez okolicznościowych dla dzieci i mieszkańców gminy,
- Stowarzyszenie Pomoc i Wsparcie** – współpraca w zakresie pomocy dla seniora, współpraca w zakresie przeciwdziałania przemocy, wsparcia dla osób niepełnosprawnych,
- Biblioteka** – współpraca i wymiana informacji o działalności i wydarzeniach w Bibliotece,
- Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Krzeszowie** – wymiana informacji, wspieranie akcji pomocowych ,
- Przedsiębiorcy z terenu gminy** – współpraca w zakresie realizacji projektów aktywizacyjnych, wspieranie akcji pomocowych na rzecz dzieci i rodzin objętych pomocą OPS,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego** - współpraca w zakresie ustalania uprawnień do składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe,
- Prokuratura** – zgłaszanie ujawnionych przestępstw i występowanie z wnioskami o ubezwłasnowolnienie podopiecznych w szczególnych sytuacjach,
- Zakłady Karne** - przeprowadzanie wywiadów dotyczących sytuacji rodzinnej i materialnej rodzin osób odbywających karę pozbawienia wolności, informacja ze strony zakładów karnych o mieszkańcach gminy opuszczających zakład karny,
- Ośrodki Interwencji Kryzysowej** – kierowanie osób w celu podjęcia terapii, współpraca i kierowanie ofiar przemocy, udział w szkoleniach, wymiana informacji.
- **Nadsański Bank Spółdzielczy w Filia w Krzeszowie** – wspieranie akcji pomocowych, obsługa finansowa Ośrodka.

Rodziny i osoby korzystające z pomocy OPS w Krzeszowie oczekują profesjonalizmu i dużego zaangażowania ze strony pracowników Ośrodka. Wymaga to także znacznych nakładów finansowych na realizację przewidzianych ustawą świadczeń.

Działania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowie odnoszą się m.in. do celów wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. W związku z tym niniejsze sprawozdanie stanowi analizę osiągniętych efektów tej strategii.

Opisany w sprawozdaniu katalog zadań realizowanych w 2024 roku nadal będzie kontynuowany i na bieżąco modyfikowany.

POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2024 ROK

Przedstawienie potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ustawowym obowiązkiem Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej, wynikającym z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzeszowie w 2023 roku realizowane były w oparciu o ustalony budżet przyjęty Uchwałą Rady Gminy Krzeszów.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej są sukcesywnie analizowane tak, aby dokonywać wydatków w sposób racjonalny i przemyślany.

Określając potrzeby w zakresie pomocy społecznej uwzględniono dane ze sprawozdań Ośrodka, warunki pracy i doświadczenia osób pracujących w terenie oraz aktualne przepisy prawne.

Ośrodek realizuje zadania w oparciu o środki samorządowe, z dotacji celowej wojewody jak i pozyskuje w ramach dostępnych programów.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowie na bieżąco analizuje wydatkowanie środków na poszczególne zadania i w przypadku wystąpienia niedoboru na zadania własne zwraca się z prośbą do Wójta Gminy o zabezpieczenie brakujących środków. Natomiast potrzeby w zakresie realizowanych zadań z dotacji Wojewody, są zgłaszane w formie sprawozdań kwartalnych i przekazywane drogą elektroniczną w terminach wskazanych przez Wojewodę; brakujące środki z dotacji na bieżąco są zwiększane.

Na podstawie rozpoznania potrzeb Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowie opracował prognozę potrzeb finansowych związanych z realizacją zadań na rok 2024, które zostały przedstawione w projekcie budżetu.

W celu rozwijania systemu pomocy społecznej w oparciu o zdiagnozowane problemy społeczne należy w szczególności:

- Zabezpieczyć środki na zadania realizowane przez Ośrodek oraz na funkcjonowanie

Ośrodka.

- Kontynuować realizację wszystkich zadań w zakresie pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb mieszkańców.
- Poodnosić kwalifikację zatrudnionej kadry poprzez szkolenia.
- Pozyskiwać środki zewnętrzne na realizację różnorodnych działań mających na celu wsparcie osób i rodzin oraz rozwój nowych form wsparcia.
- Kontynuować wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych poprzez realizację usług opiekuńczych.
- Wskazane jest zabezpieczenie środków finansowych na wszelkie zadania służące minimalizowaniu skutków ubóstwa.

Właściwe zabezpieczenie ustalonych potrzeb będzie miało niewątpliwie wpływ na dalszy rozwój systemu pomocy społecznej w gminie.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest prowadzony na bieżąco przez Ośrodek monitoring problemów społecznych występujących w gminie, w oparciu o zgromadzone dane jak również prognozy demograficzne.

Na najbliższe lata z prognoz wynika, że nastąpi wzrost wielkości populacji ludności w wieku poprodukcyjnym. Te prognozy przekładają się na ukierunkowanie w pomocy społecznej na szeroko rozumianą pomoc osobom w podeszłym wieku.

W gminie utrzymuje się na wysokim poziomie liczba osób korzystających z usług opiekuńczych, a tym samym zwiększeniu ulegają środki samorządowe przeznaczone na realizację tej formy wsparcia osób starszych, chorych i niepełnosprawnych.

Ciągły proces starzenia się społeczeństwa wskazuje na konieczność zapewnienia opieki osobom starszym, które są jej pozbawione ze strony rodziny lub gdy rodzina sama nie jest w stanie zapewnić jej w wymaganym zakresie lub formie.

Dlatego też przy planowaniu budżetu na najbliższe lata, należy wziąć pod uwagę kwestię zwiększenia środków finansowych na realizację usług opiekuńczych, które stanowią alternatywę do Domów Pomocy Społecznej.

Dbając o jak najdłuższe utrzymanie seniorów w ich środowiskach zamieszkania oraz zapewnienie im wszechstronnej pomocy, biorąc pod uwagę ich wiek oraz obniżającą się samodzielność, OPS nadal będzie udzielał wsparcia seniorom poprzez realizację Programów na rzecz osób starszych.

W 2024 roku Gmina Krzeszów aplikowała o dodatkowe środki na realizację usług opiekuńczych dla osób powyżej 75 r.ż. w ramach Programu „Opieka 75+”.

Mając na uwadze wsparcie osób niepełnosprawnych gmina przystąpiła do programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – edycja 2024 oraz programu „Opieka wychowawcza” – edycja 2024

Nadal będziemy realizować zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W 2023 roku zadanie to było realizowane przez asystenta rodziny. Kontynuowanie zatrudnienia i rozwijanie form pracy asystenta rodziny służy wspieraniu rodzin przeżywających trudności wychowawcze.

Z analizy osób korzystających z pomocy społecznej obserwujemy wzrost rodzin o złożonych problemach rodzinnych, wychowawczych z dziećmi oraz innych z pogranicza bezradności w życiu społecznym, co wskazuje na zasadność świadczenia pracy socjalnej w połączeniu ze wsparciem asystenta rodziny.

Będziemy realizować zadania wynikające z gminnych programów pomocowych. Realizacja tych programów pozwoli na efektywne i racjonalne działanie oraz współpracę instytucji i organizacji pozarządowych na rzecz mieszkańców naszej gminy.

Działanie w tym zakresie pozwoli również ubiegać się o pozyskiwanie zewnętrznych funduszy.

W 2024 roku będą podejmowane dalsze działania w kierunku profesjonalizacji kadry pomocy społecznej poprzez podnoszenia wykształcenia, udział w kursach, szkoleniach.

Dzięki otrzymanemu dofinansowaniu z Krajowego Funduszu Szkoleniowego w 2024 roku możliwe będzie przeszkolenie kadry ośrodka, a także umożliwienie pracownikom socjalnym udziału w superwizji celem zapewnienia wysokiej jakości pomocy świadczonej na rzecz osób i rodzin, wykazujących trudności w prawidłowym funkcjonowaniu w środowisku społecznym.

W zakresie infrastruktury, podjęto działania w celu poprawy warunków lokalowych ośrodka. Budynek Urzędu Gminy jest remontowany, w związku z tym, siedziba Ośrodka Pomocy Społecznej zostanie dostosowana do zadań, które obecnie są realizowane dla znacznej liczby ludności gminy.

Pracownicy tutejszego Ośrodka dbają o tworzenie coraz lepszego wizerunku pomocy społecznej, jako instytucji efektywnej, nowoczesnej i skutecznej. Zawsze starają się, aby wsparcie do potrzebujących kierowane było sprawnie i w taki sposób, by osoby w trudnej życiowej sytuacji, pozostawały w systemie pomocy jak najkrócej.

Należy zaznaczyć, że pracownicy OPS, nie tylko ze względu na charakter pracy, ale przede wszystkim ze względu na zwiększone uprawnienia do samodzielnego pobierania dokumentacji, mają coraz więcej obowiązków, jak i większy zakres odpowiedzialności. Zwiększanie zakresu zadań, jakie realizuje OPS przyczynia się również do zwiększania obowiązków dla wszystkich pracowników (pomoc społeczna, świadczenia rodzinne, księgowość).

W oparciu o zdiagnozowane problemy praca z osobami czy rodzinami będzie polegała na zaspokojeniu bieżących, podstawowych potrzeb oraz długoplanowym działaniu prowadzącym do pozyskiwania lub o poszerzaniu możliwości samodzielnego funkcjonowania i umiejętnego korzystania z uprawnień. Będziemy podejmować działania interwencyjne w sytuacjach kryzysowych, aby nie dopuszczać do pogłębiania się problemów. Zazwyczaj takie działania interwencyjne podejmujemy w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia oraz bezpieczeństwa osób i ich rodzin lub najbliższego otoczenia.

Jest to najtrudniejszy obszar pracy, wymaga on bowiem podejmowania szybkich trafnych decyzji oraz działań (chorzy psychicznie, osoby doświadczające przemocy domowej oraz osoby podejrzane o stosowanie przemocy, zaniedbane dzieci).

W oparciu o zdiagnozowane aktualne potrzeby klientów i zmieniające się ustawodawstwo w tym zakresie OPS nadal będzie realizował nowe projekty i wdrażał rozwiązania dostosowane do aktualnych potrzeb społecznych w ramach posiadanych możliwości i zasobów Ośrodka.

Dotychczasowe doświadczenia w realizacji działań na rzecz osób starszych i osób z niepełnosprawnościami wymagających opieki ze strony innych osób pokazują każdego roku tendencję wzrostową. Zainteresowanie tych osób pomocą usługową wymaga podejmowania większej liczby działań i pozyskiwania dodatkowych środków na ich realizację. W nawiązaniu do tego nadal będziemy wnioskować o dodatkowe środki ze źródeł zewnętrznych na zaspokojenie niezbędnych potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami

W bieżącym roku nadal będziemy realizować działania statutowe.

Rok 2024 będzie dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualny problemom.

Pomoc społeczna nie jest w stanie wypełnić swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia samorządu terytorialnego, instytucji publicznych - sądu, policji, ochrony zdrowia,

oświaty, organizacji pozarządowych itp. Tylko stała współpraca pomiędzy tymi jednostkami pozwoli na skuteczne pomaganie i wdrażanie aktywnej polityki społecznej.

Zadania pomocy społecznej polegają na indywidualnej pracy socjalnej oraz na przyznawaniu świadczeń pieniężnych, rzeczowych i usługowych, mających na celu

niwelowanie bądź łagodzenie problemów i trudności z jakimi borykają się osoby i rodziny.

Potrzeby finansowe na realizację zadań wynikających z ustaw zostały ujęte w planie finansowym i przyjęte do realizacji w budżecie gminy.

Na podstawie przedstawionej analizy wydatków oraz oceny zasobów, stwierdzić należy, że Gmina Krzeszów posiada dobre warunki do organizacji zadań publicznych. Kierunek działań Gminy Krzeszów w obszarze polityki społecznej jest właściwy, odpowiadający występującym potrzebom i zasadne jest jego kontynuowanie.

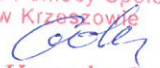
Przy tej okazji serdecznie dziękuję wszystkim Państwu za współpracę i wsparcie w realizacji zadań ustawowych z zakresu pomocy społecznej.

Krzeszów, dnia 24 maja 2024 roku.

Sporządziła: Urszula Golec

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krzeszowie

Ośrodek Pomocy Społecznej
37-418 Krzeszów
ul. Rynek 2

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krzeszowie

mgr Urszula Golec